

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας» Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Ελληνική Μυθολογία

Με τον όρο ελληνική μυθολογία εννοούμε όλο το πλέγμα των μύθων που σχετίζονται με την υπόθεση της ελληνικότητας, έτσι όπως παρουσιάζονται στα κείμενα της Αρχαιοελληνικής ή Βυζαντινής γραμματείας. Ως ελληνική μυθολογία ορίζεται επίσης η αφήγηση των ιστοριών που δημιουργήθηκαν από τους αρχαίους Έλληνες, και αφορούσαν τους θεούς και τους ήρωες τους, τη φύση του κόσμου και τις τελετουργικές πρακτικές λατρείας τους.

Η ιστορία του Θησέα

Οι μύθοι για το Θησέα ήταν η απάντηση της "ιωνικής" Αθήνας στον άλλο σπουδαίο ήρωα του αρχαίου κόσμου, τον Ηρακλή. Ο Θησέας θεωρούνταν ιδρυτής της πόλης των Αθηνών, μια και ο ίδιος συνοίκησε τους δήμους της Αττικής σε ενιαία πόλη που ονομάστηκε Αθήνα προς τιμή της προστάτιδας του θεάς Αθηνάς. Ήταν γιος του Αιγέα και της Αίθρας και γεννήθηκε στην Τροιζήνα απ' όπου καταγόταν η μητέρα του.

Επειδή ο Αιγέας δεν είχε παιδιά παρά τις προσπάθειές του, πήγε στο Μαντείο των Δελφών και πήρε ένα δυσνόητο χρησμό. Επιστρέφοντας στην Αθήνα σκέφθηκε να περάσει από το φίλο του βασιλιά της Τροιζήνας Πιθθέα, ο οποίος τον φιλοξένησε. Ο Αιγέας του ανέφερε το χρησμό, οπότε ο Πιθθέας, κατανοώντας το νόημά του, μεθά τον Αιγέα και τον ρίχνει στο κρεβάτι της κόρης του Αίθρας, αποσκοπώντας έτσι να γίνει παππούς του διαδόχου του αθηναϊκού θρόνου. Το πρωί, όταν ο Αιγέας συνήλθε από το μεθύσι του δίπλα στην Αίθρα, την έπεισε να του υποσχεθεί ότι αν αποκτούσε απόγονό του θα τον μεγάλωνε κρυφά στην πόλη. Ακόμα, έκρυψε κάτω από μεγάλο βράχο τα σανδάλια και το σπαθί του λέγοντας στην Αίθρα ότι όταν μεγαλώσει το παιδί του τόσο ώστε να μπορέσει να σηκώσει το βράχο, να το διέταξε να πάει στην Αθήνα και να του δείξει τα αντικείμενα. Στο μεταξύ, τη νύκτα που κοιμήθηκε με τον Αιγέα, η Αίθρα είδε σε όνειρο την Αθηνά, η οποία την καθοδήγησε να περάσει περπατώντας πάνω σε υφάλους στη νησίδα Σφαιρία, που είναι τόσο κοντά στην ακτή της Τροιζήνας, ώστε να μπορεί κάποιος να πάει σε αυτή με τα πόδια.

Καθώς περπατούσε μέσα στη θάλασσα λέγεται ότι ο Ποσειδώνας τη γονιμοποίησε.

Μετά λοιπόν από εννέα μήνες η Αίθρα γέννησε το Θησέα πάνω στο δρόμο που πάει στο λιμάνι. Ο ήρωας επομένως είχε αβέβαιη πατρότητα, μοιρασμένη ανάμεσα στον Αθηναίο βασιλιά και στο θεό της θάλασσας.

Η μοίρα του Θησέα ήταν προδιαγεγραμμένη. Σε ηλικία δεκάξι ετών ξεκίνησαν οι άθλοι του, που πιστοποιούσαν ότι ήταν ένας εξαιρετικός και διαλεχτός ήρωας. Έμαθε από τη μητέρα του ότι έπρεπε να κυλήσει ένα βράχο όπου ήταν κρυμμένα τα σανδάλια και το μαχαίρι του πατέρα του που θα τον συντρόφευαν στην πορεία του προς την Αθήνα και θα βοηθούσαν στην αναγνώρισή του από τον Αιγέα. Η πορεία αυτή αφορούσε το δρόμο από την Τροιζήνα προς την Αθήνα μέσω της επικίνδυνης στεριάς, αφού εκεί παραμόνευαν διάφοροι διαβόητοι ληστές. Όλα αυτά, όμως, ήταν στα πλαίσια των απαραίτητων δοκιμασιών του νεαρού Θησέα που επρόκειτο να παίξει τόσο σημαντικό ρόλο. ολογία εννοούμε όλο το πλέγμα των μύθων που σχετίζονται με την υπόθεση της ελληνικότητας, έτσι όπως παρουσιάζονται στα κείμενα της.

Η μύηση του Θησέα

Ο Θησέας υπήρξε ήρωας που μυήθηκε στα Ελευσίνια και στα Κρητικά «μυστήρια», και ήρθε αντιμέτωπος με τις ορατές και αόρατες δυνάμεις, ακόμα και με τον ίδιο ακόμα τον θάνατο (τον Άδη), καθώς θέλησε με την αρπαγή της Περσεφόνης να νικήσει τον θάνατο και την κοσμική τάξη.

Τα «μυστήρια» αφορούσαν ιερουργίες και δρώμενα σε σκοτεινά σπήλαια και ναούς υπό άκρα μυστικότητα. Εκεί τελούνταν αλληγορικές αναπαραστάσεις υπό τον μύθο κάποιας Θεότητας που συνήθως πέθαινε και αναγεννιόταν, συμβολίζοντας το πεπρωμένο της ψυχής μετά θάνατον, αλλά ταυτοχρόνως και την ενότητα που συνδέει όλα τα όντα.

Η μμητική διαδικασία αποσκοπούσε στην διεύρυνση της συνείδησης, ώστε να κατανοηθεί ο εαυτός του στην ολότητα του, και η πραγματική θέση του ανθρώπου στο σύμπαν. Ένα σύμπαν που καταστρέφεται (πεθαίνει) και δημιουργείται (ανασταίνεται) αέναα.

Αυτό που επιτυγχανόταν δια μέσω μίας «έκτακτης και εκστατικής εμπειρίας μετάβασης» από το υλικό στο πνευματικό πεδίο, η οποία ενδυναμώνονταν μέσω της κατάλυσης του ισχυρότερου ανθρώπινου φόβου, του θανάτου.

Η μμητική βιωματική εμπειρία του θανάτου κατ' αντιστοιχία του κύκλου των εποχών του θανάτου και της αναγέννησης, ενίσχυε την αρχέγονη παράδοση που θεωρούσε ότι τα πάντα στον κόσμο αλληλοσυνδέονται ως μέρη μιας και μοναδικής ουσίας με ομογενή ποιότητα και σύσταση. (Αρχαίες πεποιθήσεις που συναντούν σήμερα, τα πορίσματα της κβαντικής φυσικής).

Η διαδικασία αυτή υπερέβαινε την καθημερινή γνωστική λειτουργία, για αυτό τον λόγο είχε ανάγκη από ειδικά εργαλεία: Τα σύμβολα, τις εικόνες, τον μη κοινό λόγο. Ο συμβολικός, «μυητικός Θάνατος» σε ένα τέτοιο επίπεδο αποτελεί μια «Πύλη», το πέρασμα από την ύλη στο πνεύμα την μήτρα όλων των όντων .

Αρχικά στις πρωτόγονες κοινωνίες δια μέσω της μύησης γίνονταν δεκτοί στην φυλή οι νέοι και οι νέες που ενηλικιώνονταν. Μέσα από το τελετουργικό της μύησης τα νεαρά μέλη της φυλής που ενηλικιώνονταν, υποβάλλονταν σε μια μυητική τελετή που συνίστατο στην αποδοχή εκ μέρους τους των ηθών και των εθίμων και των παραδόσεων της τοπικής κοινωνίας στην οποία ανήκαν, αλλά και κατόπιν αυτού, στην αμοιβαία αποδοχή τους από το κοινωνικό σύνολο.

Οι μύησεις απαιτούσαν αυτές την απομάκρυνση για ένα χρονικό διάστημα από την οικογενειακή εστία και στη σκληραγώγηση των νέων μέσω ενός αυστηρού τρόπου ζωής. Αυτό αποσκοπούσε στο να αποβάλλουν την παιδική τους άγνοια και μυηθούν στη γνώση, μαθαίνοντας οι μούμενοι να αντιμετωπίζουν μόνοι τους τις δυσκολίες της ζωής και να επιβιώνουν σε δυσμενείς συνθήκες.

Ο μούμενος καλούταν μέσα από τις ιερές τελετουργίες να αποδεχθούν τους ιερούς και απαραβάτους νόμους και κανόνες της φυλής, και αφού αποδείκνυε την αξία του, στο τέλος «πέθαινε» για να «ξαναγεννηθεί» ως ισότιμο και ενήλικο μέλος της φυλής.

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας» Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Οι άθλοι του Θησέα

Ο Θησέας έπρεπε να πάει από την Τροιζήνα στην Αθήνα. Όμως, επέλεξε να πάρει το δρόμο της στεριάς για να φτάσει στην Αθήνα, παρά τις προτροπές του Πιθθέα και της Αίθρας, καθώς η στεριά ήταν γεμάτη από τέρατα και ληστές.

Ο πρώτος ληστής που αντιμετώπισε ήταν ο Περιφήτης, γιος του Ήφαιστου, που δρούσε στο βουνό Αραχναίο, κοντά στην Επίδαυρο. Έστηνε καρτέρι στους περαστικούς και τους σκότωνε με ένα μεγάλο μεταλλικό ρόπαλο, γι' αυτό ονομαζόταν και Κορυνήτης, από την «κορύνη», που στα Αρχαία Ελληνικά σήμαινε «ρόπαλο». Ο Θησέας πάλεψε μαζί του, τον νίκησε, τον σκότωσε και κράτησε το ρόπαλο για τον εαυτό του. Αμέσως μετά και κοντά στον Ισθμό, ήταν η πατρίδα του Σίνη του Πιτυοκάμπη (πεύκο-τανάλιας). Όπως λέει και το όνομά του, ο γιος του Ποσειδώνα σκότωνε τους περαστικούς με τον εξής σκληρό τρόπο: Κατέβαζε κάτω δύο παράλληλους γειτονικούς πεύκους, στους οποίους έδενε τους περαστικούς. Μόλις τους έδενε σφιχτά, άφηνε τα πευκόδεντρα να επιστρέψουν στην αρχική οριζόντιά τους θέση, με αποτέλεσμα να τεντώνουν βίαια και να διαμελίζουν το άτυχο θύμα από τη μέση. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο ο Θησέας σκότωσε τον άκαρδο ληστή.

Αφού πέρασε από την Κόρινθο, έφτασε στον Κρομμύωνα, στην περιοχή που σήμερα βρίσκεται ο οικισμός των Αγίων Θεοδώρων, όπου με ακόντια και ξίφη σκότωσε μια αγριογουρούνα, τη Φαιά, κόρη του Τυφώνα και της Έχιδνας, που προκαλούσε φοβερές ζημιές στην περιοχή. Η Φαιά ήταν μητέρα του Καλυδώνιου και του Ερυμάνθιου κάπρου.

Την επόμενη του στάση - και, ίσως, την πιο επικίνδυνη - την έκανε στις «Σκιρωνίδες Πέτρες», εκεί που βρίσκεται σήμερα η Κακιά Σκάλα, κοντά στα Μέγαρα. Εκεί, το δρόμο αποτελούσε ένα στενό μονοπάτι, κατασκευασμένο ίσα να χωρεί μόνον ένα ταξιδιώτη. Από την μια πλευρά υπήρχαν οι ορμητικές κλίσεις των βουνών, ενώ από την άλλη υπήρχε μια άγονη και αφιλόξενη παραλία.

Στα βουνά κυριαρχούσε ο Σκίρωνας, γιος του Κορίνθου και εγγονός του Πέλοπα, που υποχρέωνε τους περαστικούς να σκύψουν να του πλύνουν τα πόδια. Μόλις κόντευαν να τελειώσουν, τους έδινε μια κλοτσιά και έπεφταν στην παραλία, την οποία κυριεύε μια τεράστια σαρκοφάγα χελώνα, που καταβρόχθιζε με μανία τους περαστικούς που της έριχνε ο Σκίρωνας. Ο Θησέας πλήρωσε το Σκίρωνα με το ίδιο νόμισμα, ενώ αργότερα κατέβηκε στην παραλία και σκότωσε τη χελώνα. Το καβούκι της το έκανε ασπίδα.

Στην Ελευσίνα, ο Θησέας κατόρθωσε να νικήσει τον Κερκύονα, γιο του Ποσειδώνα και άριστο πυγμάχο, ο οποίος προκαλούσε τους διαβάτες σε μάχη μέχρι θανάτου. Ο Θησέας τον σήκωσε ψηλά και τον προσεδάφισε με τόση δύναμη, που σκοτώθηκε από τη σύγκρουση.

Τέλος, η τελευταία πρόκληση για το Θησέα στο δρόμο του ήταν η συνάντησή του με το ληστή Προκρούστη, επίσης γιο του Ποσειδώνα. Ο Προκρούστης είχε τη βάση του στην Ιερά Οδό, εκεί που βρίσκεται σήμερα το Δαφνί στον Κάτω Κηφισό, ενώ, όπως και άλλοι ληστές, είχε και διάφορα ψευδώνυμα, όπως Δαμάστης ή Πολυπήμονας. Προσφερόταν να παράσχει φιλοξενία στους περαστικούς, αλλά τους υποχρέωνε να ξαπλώσουν σε ειδικό κρεβάτι που είχε. Τους ψηλούς τους έβαζε σε ένα μικρό κρεβάτι, ενώ τους κοντούς σε ένα μεγάλο. Από τους μεν ψηλούς έκοβε το εξέχον άκρο, τους δε κοντούς τους υπέβαλλε στην πιο κάτω δοκιμασία: τους έδενε με λουριά και τους τέντωνε μέχρι να φτάσουν το απαιτούμενο μήκος. Και στις δύο περιπτώσεις, αφού ολοκλήρωνε τα βασανιστήριά του, τους σκότωνε και κρατούσε τα τιμαλφή τους. Ο Θησέας δεν υπέστη τη δοκιμασία και σκότωσε τον Προκρούστη με τον ίδιο τρόπο που σκότωνε τα θύματά του.

Μετά από όλες αυτές τις δοκιμασίες έφτασε στην Αθήνα, για να συναντήσει τον πατέρα του μέσα από διάφορες δυσκολίες. Η φήμη του και το κάλλος του έγιναν τόσο μεγάλες, που απέκτησαν μυθικές διαστάσεις.

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας» Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Οι άθλοι του Θησέα

Τα κατορθώματά του Θησέα ήταν πολλά και μεγάλα. Το μεγαλύτερο και γνωστότερο κατόρθωμα του Θησέα ήταν η θανάτωση του Μινώταυρου. Ο Μίνωας, για να τιμωρήσει τους Αθηναίους επειδή σκότωσαν το γιο του Ανδρόγεω, κήρυξε πόλεμο στον οποίο νίκησε. Ως ποινή των Αθηναίων όρισε κάθε εννιά χρόνια εφτά νέοι Αθηναίοι και εφτά νέες Αθηναίες να στέλνονται στην Κρήτη και να κατασπαράζονται από το Μινώταυρο μέσα στον Λαβύρινθο. Ο Θησέας αποφάσισε να σαλπάρει για την Κρήτη και να θέσει τέλος στη ντροπιαστική εισφορά σε αίμα. Καταπλέοντας στην Κρήτη γνώρισε την κόρη του

Μίνωα, την Αριάδνη, και οι δύο νέοι ερωτεύτηκαν. Η Αριάδνη τον έβαλε να υποσχεθεί ότι θα την έπαιρνε στην πατρίδα του και θα την παντρευόταν.

Μετά, του έδωσε ένα κουβάρι κλωστή, τον «Μίτο της Αριάδνης», ώστε όταν ο Θησέας έμπαινε στο λαβύρινθο να το ξετύλιγε, για να μπορέσει έπειτα, αφού σκοτώσει το Μινώταυρο, να βρει την έξοδο. Πράγματι, ο ήρωας στερέωσε τη μία άκρη στην είσοδο του οικήματος, βρήκε και σκότωσε το τέρας και ξανατυλίγοντας το μίτο κατάφερε να βγει από το Λαβύρινθο. Μόλις ο Θησέας επέστρεψε στην Αθήνα, οι Αθηναίοι γιόρτασαν το γυρισμό του και τη νίκη του, που τους λύτρωσε από τον τρομερό φόρο, και τον ανακήρυξαν αμέσως βασιλιά τους.

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας» Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Ο Θησέας ως βασιλιάς

Ο Θησέας υπήρξε ένας από τους καλύτερους βασιλιάδες για την Αθήνα.

-Θεμελίωσε το μεγαλείο των Αθηνών ενώνοντας τους δήμους της [Αττικής](#), γεγονός του οποίου την ανάμνηση εόρταζαν οι Αθηναίοι στις 16 [Εκατομβαιώνος](#) με τα «[Συνοίκια](#)» ή «[Συνοικέσια](#)».

-Διαίρεσε τους πολίτες σε τρεις τάξεις: στους ευγενείς, στους κτηματίες και στους δημιουργούς (χειρώνακτες και τεχνίτες).

-Σημείωσε πολεμικές επιτυχίες καταλαμβάνοντας τη [Μεγαρίδα](#) και στη συνέχεια νικώντας τις [Αμαζόνες](#), οι οποίες είχαν εκστρατεύσει κατά της Αττικής για να ελευθερώσουν τη βασίλισσά τους [Ιππολύτη](#) ή Αντιόπη.

-Κατατρόπωσε τους [Κενταύρους](#) μαζί με τον φίλο του βασιλιά των [Λαπίθων Πειρίθου](#), όταν αυτοί προσπάθησαν να απαγάγουν την [Ιπποδάμεια](#).

-Με τον Πειρίθου, απήγαγε από τη [Σπάρτη](#) την [Ωραία Ελένη](#) όταν αυτή ήταν ακόμα 12 ετών και χόρευε γύρω από το βωμό του ναού της Ορθίας Αρτέμιδος. Τότε είχαν ρίξει κλήρο και η Ελένη έπεσε στο Θησέα. Ο ήρωας την έφερε στην Αττική και την εμπιστεύθηκε στη μητέρα του, την Αίθρα.

-Μαζί κατέβηκαν, αμέσως μετά, και στον κάτω κόσμο για να αρπάξουν την [Περσεφόνη](#), την οποία είχε ερωτευθεί ο Πειρίθους. Ο [Πλούτωνας](#) όμως τους αντιλήφθηκε και τους έβαλε να καθίσουν σε μια πέτρα από όπου δεν μπορούσαν να ξανασηκωθούν. Στο μεταξύ, οι αδελφοί της Ωραίας Ελένης (οι [Διόσκουροι](#)) πήγαν στην Αττική για να πάρουν πίσω την αδελφή τους. Δεν θα την έβρισκαν, όμως, αν ο [Ακάδημος](#) δεν τους έδειχνε το μέρος που την έκρυβαν. Οι Διόσκουροι πήραν την αδελφή τους και την Αίθρα (τη δεύτερη ως σκλάβα), και επέστρεψαν στη Σπάρτη, αφού πρώτα ανακήρυξαν βασιλιά των Αθηνών τον [Μενεσθέα](#). Χρόνια μετά, ο [Ηρακλής](#) κατέβηκε στον [Άδη](#) και ελευθέρωσε το Θησέα, που γύρισε στην Αθήνα. Επειδή βρήκε τους Αθηναίους εναντίον του, ο Θησέας τους καταράστηκε. Ο τόπος όπου κατά τον μύθο εκστόμισε την κατάρα, υποτίθεται ότι σωζόταν στον αρχαίο δήμο του [Γαργητιού](#) και ονομαζόταν Αρατήριον.

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας» Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Ο θάνατος του Θησέα

Στη συνέχεια, ο Θησέας έφυγε από την Αθήνα και πήγε στη νήσο [Σκύρο](#). Ο βασιλιάς του νησιού, ο [Λυκομήδης](#), αρχικά τον καλοδέχτηκε, αλλά μετά από κάποιο διάστημα τον πήγε δήθεν για περίπατο στο ψηλότερο σημείο και τον έσπρωξε στον γκρεμό. Ο Θησέας έπεσε και σκοτώθηκε. Σύμφωνα με άλλη μυθολογική παράδοση, επρόκειτο για αυτοκτονία. Οι Αθηναίοι τον θυμήθηκαν χρόνια μετά, όταν τα παιδιά του, ο [Δημοφών](#) και ο [Ακάμας](#), πήραν μέρος στον [Τρωικό Πόλεμο](#) μαζί με τον Μενεσθέα.

Η μνήμη του ήρωα

Στους ιστορικούς χρόνους, ο πρώτος που υπενθύμισε στους Αθηναίους το χρέος τους προς τον ήρωα ήταν ο [Πεισίστρατος](#). Το [475 π.Χ.](#), όταν ο [Κίμων](#) εξεστράτευσε κατά της Σκύρου και την κατέλαβε, άρχισε να ψάχνει όλο το νησί για να βρει τον τάφο του Θησέα. Είχε πια απελπισθεί, όταν είδε ξαφνικά έναν αετό να προσγειώνεται σε ένα λόφο, να τον σκαλίζει με τα νύχια του και να τον κτυπά με το ράμφος του. Ο Κίμων το θεώρησε θεϊκό σημάδι, έσκαψε εκεί και ανακάλυψε μία παλιά μεγάλη [σαρκοφάγο](#) και κοντά της την αιχμή μιας λόγχης και ένα ξίφος. Πίστεψε ότι ανήκαν στον Θησέα και τα μετέφερε με την [τριήρη](#) του στην Αθήνα. Οι Αθηναίοι τον υποδέχθηκαν με λαμπρές τελετές και εναπέθεσαν με ευλάβεια τα λείψανα στο «Θησεϊόν», το ηρώο που έκτισαν για τον σκοπό αυτό «εν μέσει πόλει» (κατά τον Πλούταρχο, κοντά δηλαδή στον βωμό των 12 θεών). Ακόμα, όρισαν τις 8 [Πυανεψιώνος](#) ως ημερομηνία προσφοράς της μέγιστης θυσίας, επειδή η ημέρα εκείνη ήταν η επέτειος της επιστροφής του από την Κρήτη, και τις 8 του κάθε μήνα να τιμάται η μνήμη του (ιδιαίτερα στις 8 [Εκατομβαιώνος](#), ημερομηνία που ο ήρωας πρωτοήλθε στην Αθήνα από την Τροιζήνα).

«Στα μονοπάτια της μυθολογίας»

Θησέας, ο Βασιλιάς της Αθήνας

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

Ο αποσυμβολισμός

Οι άθλοι του Θησέα θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως «μυθικά στάδια» που περνάει ο ήρωας στην πορεία του προς την «Θέωση». Οι άθλοι του Θησέα είναι εννέα. Εννέα διαρκούσαν οι ημέρες μύησης στα Ελευσίνια μυστήρια, καθώς το εννέα ως αριθμός, συμβολίζει το κλείσιμο ενός κύκλου και την αρχή κάποιας άλλης. Κάτι που φανερώνει και ο επόμενος αριθμός, το δέκα, που περιέχει την μονάδα και το μηδέν. Ας εξετάσουμε τους άθλους έναν προς ένα.

Στον πρώτο άθλο, ο Θησέας ως πρώτο σταθμό της μύησης αντιμετωπίζει τον Περιφήτη. Ο Περιφήτης είναι γιος του Ηφαίστου (του μόνου Θεού που χρησιμοποιούσε τα χέρια του κατασκευάζοντας όπλα και εργαλεία, για αυτό και αποτελούσε ντροπή για τον Δία). Ο Περιφήτης χρησιμοποιεί ρόπαλο. Το ρόπαλο είναι φαλλικό σύμβολο δύναμης και εξουσίας, το οποίο αν χρησιμοποιηθεί ανορθολογικά προκαλεί πόνο. Η νίκη του Πυθέα συμβολίζει την νίκη πάνω στην ύλη και τις εσωτερικές βίαιες παρορμήσεις.

Στον δεύτερο άθλο, αντιμετωπίζει τον Σίνι γιο του Ποσειδώνα, κυρίαρχου των Θαλασσών (του αστρικού κόσμου και κόσμου των συναισθημάτων). Ο Σίνις χρησιμοποιεί δύο πεύκα. Τα δύο πεύκα συμβολίζουν τις δύο αντίθετες δυνάμεις που δρουν στο σύμπαν, και τον τρόπο που μπορεί ο απλός άνθρωπος να τις αντιληφθεί, το θετικό και το αρνητικό, το καλό και το καλό, το αρσενικό και το θηλυκό. Οι δύο αντίρροπες δυνάμεις που αποτυπώνονται στο Κηρύκιο του Ερμή, και στο γιν και γιανκ. Όταν ο άνθρωπος καταφέρει να διακρίνει πίσω από τις αντίθετες δυνάμεις την ενοποιό εκείνη δύναμη από την οποία αποτελούνται και οι δύο, τότε αποκτά μία νέα «ολιστική συνειδητότητα».

Στον τρίτο άθλο ο Θησέας σκοτώνει την γουρούνα Φαία (σκοτεινή) κόρη τεράτων, συμβολίζοντας την νίκη στα κατώτερα πάθη και στις υλικές εξαρτήσεις. Δεν είναι τυχαίο πως θυσίαζαν θηλυκούς χοίρους για εξιλέωση προς τιμήν της Δήμητρας και της Κόρης στα Ελευσίνια Μυστήρια, ούτε επίσης πως η Κίρκη μεταμόρφωνε σε χοίρους του συντρόφους του Οδυσσέα λόγω της βουλιμίας τους.

Στον τέταρτο άθλο αντιμετωπίζει τον Σκίρωνα. Το μονοπάτι της γνώσης που επιλέγει ο μύστης είναι δύσκολο και εγκυμονεί κινδύνους, εφόσον θα κληθεί να αντιμετωπίσει τους κρυμμένους στο υποσυνείδητο χειρότερους φόβους του (χελώνα) με κίνδυνο να τρομοκρατηθεί από αυτούς. Εάν όμως καταφέρει να ξεπεράσει τις δοκιμασίες τότε θα μπορέσει να ελέγξει τα συναισθήματα του (θάλασσα) και με ταπεινότητα (πλύσιμο ποδιών) ίσως καταφέρει να γνωρίσει τον πραγματικό εαυτό του.

Η νίκη επί του βάρβαρου πρωτόγονου σε ένστικτα πυγμάχου Κερκύωνα στον πέμπτο άθλο επιτυγχάνεται με την συμβολική «ανύψωση» του από το έδαφος. Ο μύστης πρέπει να «ανυψωθεί πνευματικά στον ανώτερο του εαυτό», κατακτώντας την ισορροπία και την αρμονία.

Στον έκτο άθλο αντιμετώπισε τον Προκρούστη, ο μύστης καλείται να αφήσει πίσω του όλα όσα τον δεσμεύουν στην πνευματική του εξέλιξη, ενώ στην καθημερινή ζωή του καλείται να εφαρμόσει την διδαχή «παν μέτρον άριστον».

Στον έβδομο άθλο ο Θησέας αιχμαλώτισε τον ταύρο που είχε φέρει ο Ηρακλής στον Μαραθώνα ύστερα από εντολή του Μίνωα, τον οποίο θυσίασε στο βωμό του Ηλιακού Θεού Απόλλωνα που συμβολίζει την ακτινοβόλα όψη της ψυχής του.

Αυτός ο άθλος θα πρέπει να ερμηνευτεί σε σχέση με τον όγδοο, καθώς τους συνδέει η πάλη ενάντια σε ταύρο. Ο Θησέας συμβολίζει τον συνειδητό εαυτό που είναι αρκετά δυνατός για να αντιμετωπίσει τα «θηρία», δηλαδή τα πρωτόγονα ένστικτα.

Ο Μινώταυρος όπως και όλα τα τερατόμορφα όντα στην μυθολογία εκπροσωπούν τα ζωώδη πάθη, τις ψυχικές αδυναμίες, ελαττώματα, διαστροφές και φοβίες, που διαλύονται όταν έρθουν στο φως του Ήλιου, όταν δηλαδή φωτισθούν τα αίτια τους από την εσωτερική γνώση (Ήλιος - Απόλλωνας). Χωρίς στη δύναμη «μετουσίωσης της συνείδησης» σε αυτό το μονοπάτι, ο μύστης κινδυνεύει να εγκλωβιστεί στις κατώτερες όψεις της δημιουργικότητας, που σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα. Ο Ταύρος εκπροσωπεί επίσης την μητριαρχική κοινωνία, και τον κόσμο του άλλου «έτερου» κόσμου, της μαγείας και των αόρατων δυνάμεων της Σελήνης, καθώς τα κέρατα του συμβολίζουν το φεγγάρι. Ο Λαβύρινθος συμβολίζει το υποσυνείδητο, και τις ανεξερεύνητες όψεις και δυνατότητες του Νου. Ένας κόσμος σκοτεινός, άγνωστος, φοβερός, και ανεξερεύνητος. Εάν κάποιος προσπαθήσει να εισέλθει εκεί απροετοίμαστος, θα βρεθεί αντιμέτωπος με ένα «τέρας», που δεν είναι άλλο από τα πρωτόγονα και ανεξέλεγκτα ένστικτα. Η λέξη Λαβύρινθος προέρχεται από την λέξη «λάβρυς», που σημαίνει διπλός πέλεκυς. Ο διπλός πέλεκυς είναι επίσης ένα σεληνιακό σύμβολο.

Ο μίτος της Αριάδνης (Άρι= πολύ αδνή= αγνή σκέψη) εξασφαλίζει τον δρόμο της εξόδου στον Θησέα. Ίσως ο Κρητικός Λαβύρινθος να υπήρξε μια μυητική τελετή καθόδου και της επακόλουθης ανόδου από τον Κάτω Κόσμο, μια τελετουργική διαδικασία θανάτου και αναγέννησης. Ήταν εκείνη που οδηγούσε τον μούμμενο στον θάνατο και εκείνη που του δίδασκε τον τρόπο για να επιστρέψει!

Αυτό ίσως ενισχύεται από το γεγονός πως ο Μινώταυρος λεγόταν και Αστέριος. (Σε απεικονίσεις παρουσιάζεται με το σώμα του διάστικτο από άστρα). Με το ίδιο αυτό όνομα προσφωνούνταν και ο Διόνυσος σαν αγόρι και παιδί των μυστηρίων. Ο Διόνυσος φαίνεται να ταυτίζεται στην ουσία του με τον Μινώταυρο. Γενικότερα όπου η μινωική επιρροή υπήρξε έντονη, ο Διόνυσος λατρευόταν ξεκάθαρα ως ταύρος.

Σκοτώνοντας ο Θησέας τον Μινώταυρο, νίκησε τον προηγούμενο «εαυτό του» και αφού πέρασε το κατώφλι του θανάτου, αντίκρισε τον Αστέριο, τον Θείο/Διονυσιακό αναγεννημένο στην υπέρτατη γνώση εαυτού του με τη μορφή του ουράνιου, συμπαντικού παιδιού. Έτσι -πάντα υπό την καθοδήγηση της Αριάδνης αναδύθηκε ένας νέος ολοκληρωμένος άνθρωπος. Αφού ο Θησέας σκότωσε τον Μινώταυρο, πήρε μαζί του την Αριάδνη που τον βοήθησε, αλλά περνώντας από τη Νάξο την εγκαταλείπει, εφόσον εκεί τελείται «Ιερός Γάμος» της Αριάδνης με τον Διόνυσο.

Ιστορικά είναι προφανές πως ο μύθος περιγράφει επίσης ένα μεταίχμιο εποχής, καθώς ο Μινώταυρος είναι εκπρόσωπος ενός μητριαρχικού και «χθόνιου» ιερατείου. Πεθαίνει από τον Θησέα, κομιστή του πατριαρχικού Ολύμπιου ιερατείου, και την θέση του παίρνει ο Θεός της έκστασης Διόνυσος που κάνει γυναίκα του την «αγνή κόρη-παρθένα». Ο Διόνυσος όμως είναι ταυτόχρονα και χθόνιος Θεός. Από τις πρώτες ζωομορφικές μορφές του Διονύσου την πρώτη θέση κατέχει ο Ταύρος. Στις «Βάκχες» ο Χορός τον αποκαλεί σαν ταύρο, και ο Πενθέας τον βλέπει να έρχεται σαν ταύρος.

Στον Ορφικό μύθο ο Διόνυσος παιδί του Δία και της Περσεφόνης (Θεάς του κάτω κόσμου) ως μωρό «Ζαγρεύς» (κυνηγό των ψυχών), κοίταζε ένα καθρέφτη (η αντίληψη όχι των πραγματικών καταστάσεων και όντων αλλά μία ψευδής αντανάκλαση...) Εκείνη ακριβώς τη στιγμή οι Τιτάνες όρμησαν καταπάνω του με τα μαχαίρια τους, για να τον σκοτώσουν. Τότε ο μικρός Θεός για να τους αποφύγει άρχισε να μεταμορφώνεται: έγινε έφηβος Δίας, Κρόνος, φίδι με κέρατα, άλογο, τίγρη, ταύρος. Η Ήρα παρ' όλα αυτά ενθαρρύνει τους Τιτάνες να μη διστάσουν, κι έτσι με διαταγή της κομματιάζουν το Ζαγρέα την ώρα που είχε τη μορφή ταύρου, έβρασαν το κρέας του και το έφαγαν. Ο Δίας οργίστηκε τόσο, ώστε κατακεραύνωσε τους Τιτάνες και τους έστειλε στα Τάρταρα. Από την στάχτη τους γεννήθηκε το ανθρώπινο γένος το οποίο έφερε μέσα του το θεϊκό στοιχείο καθώς οι Τιτάνες είχαν φάει τον Θεό. Ο Διόνυσος ο Ζαγρεύς πεθαίνει ως χθόνια θεότητα και ανασταίνεται ως «Διόνυσος ο Ελευθερέας» δηλαδή ως ελευθερωτής των ανθρωπίνων ψυχών, από τα δεσμά

της ύλης. Ο θάνατος του Διόνυσου του Ζαγρέα συμβολίζει, τον θάνατο της τιτανικής του φύσεως. Κατ' αντιστοιχία στο ανθρώπινο επίπεδο ο θάνατος της τιτανικής του φύσης συμβολίζει τον θάνατο των παθών του, δηλαδή την αποβολή των ελαττωμάτων του. Κατόπιν ανασταίνεται και μεταμορφώνεται σε ουράνια θεότητα, τον Διόνυσο τον Ελευθερέα.

Ο Ορφικός Διόνυσος είναι κάτοχος και φύλακας των μυστηρίων της ζωής και του θανάτου, το θείο πνεύμα σ' εξέλιξη μέσα στο σύμπαν, η καρδιά του οποίου πρέπει να αναζητηθεί με σκοπό την αναγέννηση του ανθρώπινου πνεύματος και την εξάγνιση της ψυχής. Γι' αυτό και επονομάζεται και «Ζαγρεύς», δηλαδή κυνηγός που «κυνηγάει» τις ψυχές και τις οδηγεί προς την έξοδο από το σώμα ώστε να φτάσουνε στη «θέωση».

Στη λατρεία του Διόνυσου «Ζαγρέα» θυσίαζαν ταύρους, επειδή άρεσε στο θεό να μεταμορφώνεται σε ταύρο. Οι μύστες τρώγοντας τις ωμές σάρκες του ταύρου πίστευαν πως αφομοίωναν τη σάρκα του ίδιου του θεού και ότι έτσι έρχονταν σε απόλυτη επικοινωνία μαζί του. Μετά το θάνατό τους πίστευαν πως θα τους αναγνώριζε ο «Διόνυσος Ζαγρέας», και χάρη σ' αυτόν θα ζούσαν σε άλλα σώματα, καθώς οι ορφικοί πίστευαν στη μετεμψύχωση.

Στον ένατο και τελευταίο άθλο ο Θησέας κατεβαίνει στο Άδη. Είναι η απόλυτη στιγμή όπου με τον μυητικό θάνατο της προσωπικότητάς του, επιχειρείται η Ένωση με την Θεότητα, και η κατάλυση του θανάτου, καθώς αναγνωρίζει πως τίποτα στην πραγματικότητα δεν χάνεται. Πως τα πάντα είναι απλώς αλλαγή κατάστασης ή ενέργειας και μορφής. Είναι η στιγμή όπου τα πάντα «είναι ένα», το μέρος που όλα ενώνονται, όπου τίποτα δεν υφίσταται διαχωρισμένο ακόμα και η ψυχή. Είναι ο χρόνος και ο τόπος που ο ήρωας, ο μύστης ή φιλόσοφος αφού έχει νικήσει τα τρομερά τέρατα, έχει νικήσει το σκότος «βλέπει το φως του μεσονυκτίου».

Ο φωταγωγός, απ' όπου μπορούμε να καταδυθούμε στην «αληθινή Άβυσσο», την ψυχή του ανθρώπου. Ο Πλούταρχος το περιγράφει στο έργο του Περί του Σωκράτους Δαιμονίου (590B) :«Η ανθρώπινη Ψυχή προήλθε από τον θείο Νου. Ένα μέρος της, καθώς αναμιγνύεται με τα πάθη της ύλης, αλλοιώνεται, αλλά ένα άλλο θαυμάσιο μέρος της μας κρατάει ψηλά το κεφάλι, ώστε να αναπνέουμε τον ελεύθερο αέρα, σαν αεραγωγός επικοινωνών με το σκάφανδρο ανθρώπου που έχει καταδυθεί στον βυθό. Το μέρος εκείνο που βρίσκεται στο υποβρύχιο σώμα ονομάζεται Ψυχή. Ενώ, γι' αυτό που δεν αλλοιώνεται, οι πολλοί, βλέποντάς το ως ανταύγεια επί εσόπτρου, πιστεύουν ότι βρίσκεται μέσα τους. Όσοι όμως διαισθάνονται σωστά, γνωρίζουν ότι αυτό βρίσκεται έξω από αυτούς, και το αποκαλούν Δαίμονα...».

Ο Θησέας στα Τάρταρα έχει παγιδευτεί στην λήθη. Αυτό είναι ένα επικίνδυνο ταξίδι διότι εάν ο άνθρωπος χάσει την ατομικότητα του, μπορεί να παγιδευτεί σε έναν άλλο κόσμο, ξεχνώντας τα εγκόσμια. Η μάχη πρέπει να δίνεται στον

παρόντα χρόνο, αναζητώντας την αρμονία και την ισορροπία, ώστε να τιμούμε ισότιμα την ύλη αλλά και το πνεύμα. Για αυτό τον λόγο ο Ηρακλής με την μυϊκή δύναμη του, βοήθησε τον Θησέα να απεγκλωβιστεί από την λήθη, και τα δεσμά του θανάτου.

Αυτός που θα καταφέρει βρει την αρμονία και να εντοπίσει το «ιερό μέσα του» θα έχει κερδίσει την μάχη, θα έχει καταφέρει να ξεπεράσει τον κόσμο των σκιών και της αυταπάτης, θα έχει βγει από την σπηλιά του Πλάτωνα. Θα έχει επιτευχθεί ο στόχος της πνευματικής του ολοκλήρωσης.

Αυτή είναι η μυθολογική ιστορία του Θησέα, η οποία εάν εξηγηθεί αλληγορικά κατά το πρότυπο του Πλάτωνα και των Στωικών, μας αποκαλύπτει αρχετυπικές αλήθειες που συντροφεύουν τον άνθρωπο από την αρχή της ιστορίας του έως σήμερα.

Πηγές:

<http://users.otenet.gr/>

<http://el.wikipedia.org/>

<http://www.atlanteans.gr/>

<http://www.mythologia.8m.com/>

<http://mithologia.wikispaces.com/>

<http://www.typos.com/>

<http://www.awakengr.com/>